

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM PREDUZEĆIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) u članu 2. stav (2) iza riječi "interesa" dodaju se riječi: "iz stava (1) ovog člana", a iza riječi "općina" dodaje se riječ "grad,".

Iza stava (2) dodaju se novi st. (3) (4), (5) i (6) koji glase:

"(3) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na privredna društva koja u strukturi vlasništva imaju najmanje 50% plus jednu dionicu ili više od 50% udjela Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, grada ili općine i njihova zavisna društva koja su registrovana u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(4) Vlasničku prava u javnim preduzećima u nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine provodi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, koja može ovlastiti federalne organe uprave i federalne upravne organizacije za provođenje vlasničkih prava u skladu sa resornim nadležnostima.

(5) Vlasnička prava u javnim preduzećima u nadležnosti kantona odnosno jedinica lokalne uprave provode vlade kantona, odnosno vijeća jedinica lokalne uprave, koja mogu ovlastiti kantonalne, gradske ili općinske organe uprave za provođenje vlasničkih prava u skladu sa resornim nadležnostima.

(6) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, vlade kantona i gradska odnosno opštinska vijeće kod provođenja vlasničkih prava pored ostalog usvajaju politiku vlasništva, osnivaju nova javna preduzeća, usvajaju politiku dividende, definišu strateške ciljeve, ocjenjuju rezultate rada javnog preduzeća i njegovih upravljačkih struktura i slično."

U stavu (3) koji postaje stav (7) riječi: „stava 1.“ zamjenjuje se riječima: „st. (1) i (3)“, iza riječi „ovlaštenja“ dodaju se riječi: „radne biografije predsjednika i članova nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora, trogodišnji i revidirani plan poslovanja, godišnji izvještaj o poslovanju koji uključuje izvještaj vanjskog revizora, kao i druge informacije koje su od značaja za javnost a odnose se na isplatu dividende, uplatu sredstava iz budžeta, donacije, javne nabavke i slično“.

Iza stava (7) dodaje se novi stav (8) koji glasi:

„(8) Javna preduzeća koja obavljaju djelatnost od strateškog i sigurnosnog interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine nemaju obavezu objavljivanja informacija

iz stava (7) ovog člana, što utvrđuje općina, grad, kanton, Federacija Bosne i Hercegovine, svako u okviru svojih nadležnosti.“

Član 2.

U članu 4. definicija "interna kontrola" mijenja se i glasi:

"finansijsko upravljanje i kontrola" - je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji se uspostavlja i za koji je odgovorna uprava javnog preduzeća, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjeravanje da će se u ostvarivanju ciljeva sva sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno;

„interna revizija“ – je nezavisno, objektivno uvjeravanje i konsultantska aktivnost kreirana sa ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje javnog preduzeća kako bi ostvarilo svoje ciljeve osiguravajući sistematican, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja;“

Kod definicije "postupak nabavke" riječi: „Bosne i Hercegovine“ brišu se, a riječi: "(Službeni glasnik BiH", br. 49/04, 19/05, 52/05, 94/05, 8/06, 24/06 i 70/06)" zamjenjuje se riječima: "(Službeni glasnik BiH", br. 39/14, 59/22 i 50/24);“

Kod definicije "zakonske rezerve" – riječi: "(Službene novine Federacije BiH", br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05 i 91/07)" zamjenjuju se riječima: "(Službene novine Federacije BiH", br. 81/15 i 75/21);“

Definicija „statutarne rezerve“ mijenja se i glasi: „jesu slobodne rezerve koje se utvrđuju statutom javnog preduzeća kao i njihova namjena i način korištenja.“

Član 3.

U članu 6. stav (1) riječi: "(Službene novine Federacije BiH", br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05 i 91/07)" zamjenjuju se riječima: "(Službene novine Federacije BiH", br. 81/15 i 75/21)", a u tački a) riječi: "poslovniku ili poslovcicama" zamjenjuju se riječima: „poslovniku o radu skupštine“.

Stav (2) mijenja se i glasi: "Javno preduzeće iz člana 2. ovog zakona najmanje jednom godišnje podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno skupštini kantona ili gradskom odnosno općinskom vijeću godišnji izvještaj o radu i poslovanju koji je bio razmatran na skupštini društva.

Član 4.

U članu 8. tačka b) riječi: "priprema poslovnike i predlaže ih skupštini" zamjenjuju se riječima: „priprema poslovnik o radu skupštine i predlaže ga skupštini“.

U tački d) iza riječi „reviziju“ dodaju se riječi: „nakon provedene procedure po raspisanom javnom konkursu u skladu sa statutom javnog preduzeća“.

U tački f) iza riječi: "raspodjelu dobiti" dodaju se riječi: „i načinu pokrića gubitka“.

Član 5.

U članu 9. stav (1) na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi: „koji se imenuju na period od četiri godine.“

Iza stava (2) dodaje se novi st. (3), (4), (5), (6) i (7) koji glase:

„(3) Statutom javnog preduzeća utvrđuje se broj članova nadzornog odbora, kao i broj članova nadzornog odbora koji se imenuju ispred državnog kapitala u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 12/03, 34/03 i 65/13).

(4) Član nadzornog odbora javnog preduzeća iz stava (3) ovog člana pored općih uslova iz Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine mora ispunjavati i posebne uslove koje utvrđuje općina, grad, kanton, Federacija Bosne i Hercegovine, svako u okviru svojih nadležnosti.

(5) Izuzetno, može se imenovati vršilac dužnosti člana nadzornog odbora ispred državnog kapitala na period do imenovanja člana nadzornog odbora javnog preduzeća u skladu sa stavom (3) ovog člana, a najduže na period do tri mjeseca.

(6) Vršilac dužnosti člana nadzornog odbora iz stava (5) ovog člana mora ispunjavati uslove za imenovanje člana nadzornog odbora javnog preduzeća iz stava (4) ovog člana.

(7) Vršilac dužnosti člana nadzornog odbora iz stava (5) ovog člana ima sva prava, obaveze i ovlaštenja člana nadzornog odbora utvrđena statutom javnog preduzeća.“

Član 6.

U članu 11. tačka d) riječi: „Bosne i Hercegovine“ brišu se, a riječi: „("Službeni glasnik BiH", br. 49/04, 19/05, 52/05, 94/05, 8/06, 24/06 i 70/06)" zamjenjuje se rijećima: „("Službeni glasnik BiH", br. 39/14, 59/22 i 50/24);“

U tački e)iza riječi: "raspodjeli dobiti" dodaju se riječi: "i načinu pokrića gubitka"

Iza tačke f) dodaje se nova tačka g) koja glasi:

„g) osiguranje usklađenosti sa važećim propisima za finansijsko izvještavanje, finansijsko upravljanje i kontrolu, upravljanje rizicima i internu reviziju.“

Član 7.

U članu 12. riječi: "U upravu ne mogu biti imenovana lica koja vrše funkciju u političkim strankama" zamjenjuju se rijećima: "U upravu ne mogu biti imenovana lica koja su članovi u upravnim i drugim odborima političke stranke."

Iza stava (1) dodaje se novi st. (2), (3), (4) i (5) koji glase:

„(2) Članove uprave javnog preduzeća u pravilu sačinjava direktor i jedan ili više izvršnih direktora koji se nakon provedene procedure javnog konkursa u skladu sa statutom javnog preduzeća imenuju na period od četiri godine.

(3) Izuzetno, može se imenovati vršilac dužnosti člana uprave na period do imenovanja člana uprave javnog preduzeća iz stava (2) ovog člana, a najduže na period do godinu dana.

(4) Vršilac dužnosti člana uprave iz stava (3) ovog člana mora ispunjavati uslove za imenovanje na tu poziciju utvrđene statutom javnog preduzeća.

(5) Vršilac dužnosti člana uprave iz stava (3) ovog člana ima sva prava, obaveze i ovlaštenja člana uprave utvrđena statutom javnog preduzeća.“

Član 8.

U član 13. stav (1) riječi: „Direktor i izvršni direktor“ zamjenjuju se riječima: „Članovi uprave“.

U stavu (2) broj „19.“ zamjenjuje se brojem „21.“.

Član 9.

U članu 18. riječ „direktoru“ zamjenjuje se riječju „upravi“.

Član 10.

U članu 19. stav (1) tačka b) mijenja se i glasi: “prethodna mišljenja o usklađenosti akata javnog preduzeća sa zakonima, drugim propisima i ostalim aktima javnog preduzeća“.

Član 11.

Član 22. mijenja se i glasi:

„Član 22.

Plan poslovanja

(1) Koristeći se Međunarodnim računovodstvenim standardima u Bosni i Hercegovini, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor kojima se uređuju ova pitanja, uprava javnog preduzeća izradit će i nadgledati realizaciju trogodišnjeg plana poslovanja za javno preduzeće.

(2) Na predloženi plan poslovanja, prije upućivanja nadzornom odboru, odbor za reviziju daje svoje mišljenje.

(3) Nakon što javno preduzeće usvoji plan poslovanja, uprava javnog preduzeća će plan predložiti nadležnom federalnom ministarstvu, odnosno nadležnom kantonalm, gradskom ili općinskom organu uprave, svako u okviru svoje nadležnosti.“

Član 12.

U članu 23. u tački f) riječi: “(tj. supsidijara)” brišu se, a u tački h) na kraju teksta tačka se zamjenjuje interpunkcijskim znakom tačka zarez i dodaje se nova tačka i) koja glasi:

“i) pregled tržišta i djelatnosti, strategiju javnog preduzeća, rizike i mjere za njihovo ublažavanje, rukovođenje i organizaciju, marketinški plan, operativni plan, finansijski plan sa cilnjim finansijskim pokazateljima i slično.“

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će donijeti pravila za izradu i dostavu planova i izvještaja za javna preduzeća kojim će biti definisani subjekti izvještavanja, primatelji planova, način dostave i rokovi, vrste planskih dokumenata i njihova struktura, kao i eventualni dodatni planovi i slično.“

Član 13.

U članu 24. iza stava (2) dodaju se novi stav (3) koji glasi:

“(3) Nakon što se usvoji trogodišnji i godišnji plan poslovanja, organizacione jedinice će izraditi interne operativne i finansijske planove dok će nadležnost za koordinaciju i kontrolu procesa izrade tih planova biti utvrđena u statutu javnog preduzeća.”

Član 14.

U članu 25. u nazivu člana riječi: „Međunarodni računovodstveni standardi – međunarodni standardi revizije“ zamjenjuju se riječima: „Finansijsko izvještavanje“.

U stavu (1) iza riječi „Hercegovine“ dodaju se riječi: „Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima revizije“.

Član 15.

U članu 26. iza stava (2) dodati novi stav (3) koji glasi:

„(3) Pored općih uslova, statutom javnog preduzeća utvrđuju se posebni uslovi za članove odbora za reviziju s tim da najmanje jedan član odbora za reviziju mora posjedovati certifikat ovlaštenog revizora i/ili certifikat internog revizora za javni sektor izdat od Federalnog ministarstva finansija i najmanje pet godina radnog iskustva.“

Član 16.

U članu 27. st. (1), (4) (5) i (6) brišu se.

Stav (3) koji postaje stav (2) mijenja se i glasi: „Rukovodilac odjela interne revizije imenuje se u skladu sa Zakonom o internoj reviziji i Pravilnikom o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine. Rukovodilac odjela interne revizije podnosi izvještaj odboru za reviziju.“

Stav (2) postaje stav (1).

Član 17.

Član 28. mijenja se i glasi:

„Član 28.

Odbor za reviziju dužan je:

- a) imenovati vanjskog revizora;
- b) razmatrati mjesecne izvještaje interne revizije i godišnji izvještaj interne revizije koje podnosi rukovodiocu odjela za internu reviziju;
- c) razmotriti godišnju strategiju rizika i plan interne revizije u kojima su prikazane pojedinosti u pogledu rizičnih područja i revizija koje će se izvršiti, te osigurati da prijavljena pitanja budu bez odlaganja i na odgovarajući način korigovana;
- d) pratiti učinkovitost sistema internih kontrola, sistema interne revizije i sistema upravljanja rizicima u javnom preduzeću;
- e) osigurati da odjel za internu reviziju izvrši svoj posao u skladu sa planom revizije;
- f) osigurati da je odjel za internu reviziju adekvatno kadrovski popunjen kompetentnim, objektivnim i nezavisnim internim revizorima;
- g) osigurati nezavisnost odjela za internu reviziju kroz odgovarajuće izvještavanje prema upravi i odboru za reviziju kao i nezavisnost i objektivnosti rukovodioca odjela za internu reviziju;
- h) osigurati da je interna revizija orientisana na kvalitet i da se provodi provjera kvaliteta rada interne revizija u skladu sa važećim propisima u oblasti interne revizije u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- i) osigurati da odjel za internu reviziju obavlja svoje obaveze u skladu sa međunarodnim standardima interne revizije;
- j) podnosi nadzornom odboru sažete mjesecne izvještaje o održanim sastancima svakog mjeseca;
- k) dati mišljenje na prijedlog raspodjele dobiti i pokrića gubitka.“

Član 18.

Član 30. mijenja se i glasi:

„Član 30.

Odjel za internu revizija

„Interni revizije u javnom preduzeću organizuje se i provodi svoje obaveze u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru Federacije Bosne i Hercegovine i podzakonskim i metodološkim aktima u oblasti interne revizije.“

Član 19.

U članu 32. stav (1) tačka a) riječ „studiju“ zamjenjuje se riječju „strategiju“, a iza riječi „plan“ dodaje se riječ „interne“.

U tački b) riječ „direktora“ zamjenjuje se riječju „rukovodioca“.

U tački c) iza riječi „standardima“ dodaju se riječi: „interne revizije.“

U stavu (2) riječ „ovu“ briše se a iza riječi „dužnost“ dodaju se riječi: „iz stava (1) ovog člana“.

Član 20.

U članu 33. stav (2) mijenja se i glasi:

„(2) Rukovodilac odjela za internu reviziju je zaposlenik javnog preduzeća i ima obaveze propisane članom 14. Zakona o internoj reviziji.“

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Rukovodilac odjela interne revizije i interni revizori u odjelu interne revizije, pored općih uslova za prijem u radi odnos trebaju ispunjavati i posebne uslove propisane Pravilnikom o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u Federacije Bosne i Hercegovine.“

Član 21.

U članu 34. riječi: „Bosne i Hercegovine“ brišu se, a riječi: „("Službeni glasnik BiH", br. 49/04, 19/05, 52/05, 94/05, 8/06, 24/06 i 70/06)" zamjenjuje se riječima: ("Službeni glasnik BiH", br. 39/14, 59/22 i 50/24)".

Član 22.

U članu 35. stav (1) tačka c) na kraju teksta tačka se zamjenjuje interpunkcijskim znakom tačka zarez i dodaje nova tačka d) koja glasi:

„d) potpisati povelju interne revizije sa rukovodiocem odjela interne revizije.“

Član 23.

U članu 38. riječi: „odlučivanja o iznosu“ zamjenjuju se riječima: „predlaganja iznosa“, riječ „profit“ zamjenjuje se riječju „dubit“, a riječ „profta“ riječju „dobiti“.

Član 24.

U članu 42. u tački f) na kraju teksta tačka se zamjenjuje interpunkcijskim znakom tačka zarez i dodaje se nova tačka:

„g) zaključivanje ugovora o asignaciji.“

Član 25.

Član 43. mijenja se i glasi:

„Član 43.

Tužbu za pobijanje i poništenje odluke skupštine kod suda kod kojeg je javno preduzeće upisano u registar društava može, pored lica ovlaštenih drugima zakonima, podnijeti i nadležni regulatorni organ.“

Član 26.

U članu 47. stav (1) riječi: „privredni prijestup“ zamjenjuje se riječju „prekršaj“, u tački a) iza riječi: „ne bude“ dodaju se riječi: „podnesen izvještaj o radu i poslovanju javnog preduzeća u skladu sa odredbama člana 6. stav (2),“ a tačka i) briše se.

U stavu (2) riječi: „privredni prijestup iz prethodnog stava“ zamjenjuje se riječima: „prekršaj iz stava (1) ovog člana.“

Član 27.

U članu 48. stav (1) riječi: „privredni prijestup“ zamjenjuje se riječju „prekršaj“.

U stavu (2) riječi: „privredni prijestup iz prethodnog stava“ zamjenjuje se riječima: „prekršaj iz stava (1) ovog člana.“

Član 28.

U članu 49. stav (2) riječi: „iz prethodnog stava“ zamjenjuje se riječima: „iz stava (1) ovog člana.“

Član 29.

Javna preduzeća dužna organizaciju i poslovanje uskladiti sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 30.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

**OBRAZLOŽENJE
UZ PREDNACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVnim
PREDUZEĆIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama tačke c) Amandmana VIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korištenja zemljišta na federalnom nivou.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine koji je stupio na snagu 10.02.2005. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 8/05) uređeno je upravljanje i poslovanje javnih preduzeća kao i druga pitanja od značaja za rad javnih preduzeća u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Kako je neposredno prije Zakona o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine stupio na snagu Zakonom o javnim preduzećima Republike Srpske, navedeni entitetski zakoni su se razlikovali u metodološkom pristupu u smislu definisanja predmeta zakona iz razloga što federalni zakon propisuju samo upravljanje i poslovanje u javnim preduzećima, dok se u zakonu drugog entiteta, Republike Srpske, navode samo osnovni principi i instituti.

Obzirom da je oblast obavljanja poslova od javnog društvenog interesa, odnosno poslova u okviru povjerenih javnih ovlaštenja složena i obimna materija to je ovim zakonom predviđena shodna primjena Zakona o privrednim društvima kao i neposredna primjena odredaba drugih zakona i podzakonskih akata koji su doneseni na nivou Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine.

U proteklom periodu odredbe Zakona o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine su mijenjale značajnije dva puta.

Izmjene i dopune koje suinicirane od strane Evropske komisije odnosile su se na izmjenu člana 2. zakona kako bi se implementirao član 37. Privremenog sporazuma (član 72. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, i to na isti način kao što je to izvršeno u Republici Srpskoj.

Druge izmjene su se pored ostalog odnosile i na odredbu člana 2. Zakona o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine kojim se definiše javno preduzeće u Federaciji Bosne i Hercegovine. Naime, u osnovnom tekstu Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine iz 2005. godine članom 2. bilo

je definisano javno preduzeće kao pravno lice upisano u sudski registar kao privredno društvo, odnosno javno preduzeće definirano kao takvo posebnim propisom i koje obavlja djelatnosti od javnog društvenog interesa (energetika, komunikacije, komunalne djelatnosti, upravljanje javnim dobrima i druge djelatnosti od javnog društvenog interesa), koje zapošljava najmanje 50 radnika, kao i preduzeće u kojem općina, grad, kanton ili Federacija Bosne i Hercegovine ima udio u vlasništvu u iznosu od najmanje 50% plus jedna dionica odnosno udio nezavisno od toga kojom se djelatnosti bavi. Utvrđivanje djelatnosti od javnog društvenog interesa data je u nadležnost općini, kantonu i Federaciji Bosne i Hercegovine, i to svakome u okviru svojih nadležnosti.

Međutim, izmjenama i dopunama Zakona o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine izmjenjena je definicija javnog preduzeća na način da je napušten princip većinskog učešća državnog kapitala i broj lica koje zapošljavaju.

Naime, nakon stupanja na snagu navedenih izmjena i dopuna u Federaciji Bosne i Hercegovine javno preduzeće u smislu ovog zakona je pravno lice definisano kao javno preduzeće posebnim propisom ili pravno lice koje je upisano u sudski registar kao privredno društvo u jednom od dva oblika organizovanja i to dioničko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću i koje obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa (energetika, komunikacije, komunalne djelatnosti, upravljanje javnim dobrima i druge djelatnosti od javnog društvenog interesa), pri čemu djelatnosti od javnog društvenog interesa utvrđuju općina, kanton i Federacija Bosne i Hercegovine, svako u okviru svojih nadležnosti.

Shodno navedenoj zakonskoj odredbi na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rудarstva i industrije Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijela je Odluku o utvrđivanju djelatnosti od javnog društvenog interesa Federacije Bosne i Hercegovine koju obavljaju javna preduzeća u kojima Federalno ministarstvo energije, rудarstva i industrije vrši ovlaštenja po osnovu državnog kapitala («Službene novine Federacije BiH», broj 8/10), a kojom je utvrđeno da je energetika u oblasti električne energije i plina djelatnost od javnog društvenog interesa Federacije Bosne i Hercegovine, te da su javna preduzeća koja obavljaju navedenu djelatnost: JP „Elektroprivreda“ BiH d.d. Sarajevo, JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar i "BH-Gas" d.o.o. Sarajevo.

U međuvremenu Federalno ministarstvo finansija – Centralna harmonizacijska jedinica dostavila je prijedloge za izmjene i dopune predloženog zakona kako bi se isti uskladio sa zakonom u oblasti finansijskog poslovanja, računovodstva i revizije i interne revizije.

Ujedno svoje inicijative za izmjene i dopune predloženog zakona podnio je određeni broj javnih preduzeća, kao i predstavnika nevladinog sektora – Centra civilnih inicijativa.

Zatim u okviru Projekta Svjetske banke „BEST SOE“ koji je u toku, proistekle su određene preporuke i prijedlozi za unapređenje i transparentnost rada javnih preduzeća u skladu sa OECD smjernicama korporativnog upravljanja.

III - OBRAZLOŽENJE POJEDINIХ ODREДABA

Obrazloženje za član 1.

Predloženom izmjenom i dopunom u članu 2. stav (2) precizira se tekst na način da se utvrđivanje djelatnosti od javnog društvenog interesa ograničava na javna preduzeća koja su kao takva definisana u stavu (1) ovog člana.

Ujedno dodaje i grad kao administrativno-teritorijalna jedinica koja ima nadležnost za utvrđivanje djelatnosti od javno društvenog interesa kao što to već imaju Federacija, kanton i općina.

U članu 2. iza stava (2) dodaju se novi stav (3) kojim se propisuje da se odredbe ovog zakona primjenjuju i na privrednim društvima koja u strukturi vlasništva imaju najmanje 50% plus jednu dionicu ili više od 50% udjela Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, grada ili općine i njihova zavisna društva koja su registrovana u Federaciji Bosne i Hercegovine, a što je prijedlog Federalnog ministarstva finansija – Centralne harmonizacijske jedinice kao i Projekta Svjetske banke „BEST SOE“ a sve sa ciljem definisanja javnog preduzeća u skladu sa finansijskim propisima kao i OECD-ovim principima koroprativnog upravljanja i jedinstvenim pravilima definisanja na području cijele Bosne i Hercegovine.

Nadalje usklađivanje se odnosi i na st. (4), (5) kojim se definišu vlasnička prava u javnim preduzećima u nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine koje provodi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i koja za to može ovlastiti federalne organe uprave i federalne upravne organizacije u skladu sa resornim nadležnostima, kao i vlasnička prava u javnim preduzećima u nadležnosti kantona odnosno jedinica lokalne uprave koje provode vlade kantona, odnosno vijeća jedinica lokalne uprave, a koja mogu ovlastiti kantonalne, gradske ili općinske organe uprave za provođenje vlasničkih prava u skladu sa resornim nadležnostima.

Stavom (6) precizirana je nadležnost organa vlasti, svakog u okviru svoje nadležnosti da kod provođenja vlasničkih prava pored ostalog usvajaju politiku vlasništva, osnivaju nova javna preduzeća, usvajaju politiku dividende, definišu strateške ciljeve, ocjenjuju rezultate rada javnog preduzeća i njegovih upravljačkih struktura i slično.

Zatim u cilju transparentnosti rada javnih preduzeća i dostupnosti podataka javnosti dodata je obaveza javnim preduzećima za objavljivanje putem internet stranice javnog preduzeća radnih biografija predsjednika i članova nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora, trogodišnjih i revidiranih planova poslovanja, godišnjih

izvještaja o poslovanju koji uključuju izvještaj vanjskog revizora, kao i druge informacije koje su od značaja za javnost a odnose se na isplatu dividende, uplatu sredstava iz budžeta, donacije, javne nabavke i slično, uz izuzetak za javna preduzeća od strateškog i sigurnosnog interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine a što utvrđuje posebnom odlukom nivo vlasti u okviru svojih nadležnosti.

Obrazloženje za član 2.

Predloženom izmjenom i dopunom u članu 4. precizirane su i inovirane definicije u skladu sa zakonima koji su u međuvremenu stupili na snagu. Na prijedlog Federalnog ministarstva finansija – Centralne harmonizacijske jedinice predložena je nova definicija "interna kontrola" kojom se posebno definiše finansijsko upravljanje i kontrola kao sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji je odgovorna uprava javnog preduzeća, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjeravanje da će se u ostvarivanju ciljeva sva sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno i „interna revizija“ kao nezavisno, objektivno uvjeravanje i konsultantska aktivnost kreirana sa ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje javnog preduzeća kako bi ostvarilo svoje ciljeve osiguravajući sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja.

Kada je u pitanju definicija „postupak nabavki“ predloženo je ažuriranje službenog glasila u kojem je objavljen Zakon o javnim nabavkama kao i kod definicije zakonskih rezervi Zakona o privrednim društvima.

Federalno ministarstvo finansija – Centralna harmonizacijska jedinice predložila je definisanje statutarnih rezervi kao slobodnih rezervi koje se propisuju statutom na osnovu koga se utvrđuje namjena i način korištenja rezervi u poslovanju javnog preduzeća.

Obrazloženje za član 3.

Predloženom izmjenom i dopunom u članu 6. stav (1) precizirana je nadležnost skupštine kod donošenja Poslovnika o radu skupštine, dok je u stavu (2) precizirana nadležnost javnog preduzeća da najmanje jednom godišnje podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno skupštini kantona ili gradskom odnosno općinskom vijeću godišnji izvještaj o radu i poslovanju koji je bio razmatran na skupštini društva.

Obrazloženje za član 4.

Predloženom izmjenom i dopunom u članu 8. precizirana je nadležnosti nadzornog odbora za pripremu poslovnik o radu skupštine i predlaganje istog skupštini javnog preduzeća, dok se kod nadležnosti nadzornog odbora da vrši izbor kandidata

odbora za reviziju i podnošenje prijedloga za njegovo imenovanje skupštini javnog preduzeća predlaže dopuna teksta da se te aktivnosti provode nakon okončanja procedure po raspisanom javnom konkursu. Ujedno se predlaže i dopuna u tački f) da nadzorni odbor pored nadležnosti da daje mišljenje skupštini o prijedlogu uprave za raspodjelu dobiti ima obavezu davanja mišljenja kada je u pitanju i prijedlog uprave za pokriće gubitaka.

Obrazloženje za član 5.

Na prijedlog nevladinog sektora – Centra civilnih inicijativa predloženo je da se u članu 9. stav (1) precizira da je imenovanje članova nadzornog odbora na period od četiri godine, s tim da se izbor kandidata koji se imenuju ispred državnog kapitala provodi u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 12/03, 34/03 i 65/13). Nadalje stavom (4) precizirani su uslovi koje mora ispunjavati član nadzornog odbora javnog preduzeća koji se imenuje ispred državnog kapitala, kako opće uslove iz Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine tako i posebne uslove, s tim da je taj period imenovanja najduže do tri mjeseca.

Predloženo je da vršilac dužnosti člana nadzornog odbora mora ispunjavati uslove za imenovanje člana nadzornog odbora koji se imenuje u skladu sa procedurom na mandatni period od četiri godine i da ima sva prava, obaveze i ovlaštenja člana nadzornog odbora utvrđena statutom javnog preduzeća.

Obrazloženje za član 6.

Predloženom izmjenom i dopunom u članu 11. alineja d) precizira se i ažurira dio teksta koji se odnosi na objavu Zakona o javnim nabavkama u službenom glasilu i dodaje se pored nadležnost uprave za pripremu prijedloga o raspodjeli dobiti i o načinu pokrića gubitka, kao i nadležnost da osigura usklađenosti sa važećim propisima za finansijsko izvještavanje, finansijsko upravljanje i kontrolu, upravljanje rizicima i internu reviziju.

Obrazloženje za član 7.

Predložena izmjena i dopuna koja se odnosi na član 12. i koja je inicirana kako od nevladinog sektora – Centra civilnih inicijativa tako i od javnih preduzeća odnosi se na preciziranje ograničenja da u upravu ne mogu biti imenovana lica koja vrše funkciju u političkim strankama na način da su to lica koja su članovi u upravnim i drugim odborima političke stranke.

Isti tako predloženo je da se precizir da članove uprave javnog preduzeća u pravilu sačinjava direktor i jedan ili više izvršnih direktora koji se imenuju na period od četiri godine, te da izuzetno može biti imenovan vršilac dužnosti člana uprave na period

do imenovanja tog člana uprave po provedenom javnom konkursu, a najduže na period do godinu dana.

Predloženo je da vršilac dužnosti člana uprave mora ispunjavati uslove za imenovanje člana uprave koji se imenuje u skladu sa procedurom na mandatni period od četiri godine i da ima sva prava, obaveze i ovlaštenja člana uprave utvrđena statutom javnog preduzeća.

Obrazloženje za član 8.

Predložene izmjene koje se odnose na član 13. stav (1) su ujednačavanje pojmove kada su u pitanju pojmovi direktor i izvršni direktor odnosno članovi uprave, kao i preciziranje člana koji propisuje solidarnu odgovornost članova uprave društva za izvršenje povjerenog zadatka.

Obrazloženje za član 9.

Predložene izmjene koje se odnose na član 18. su ujednačavanje pojmove kada su u pitanju pojmovi direktor odnosno članovi uprave.

Obrazloženje za član 10.

Predloženom izmjenom u članu 19. stav (1) tačka b) precizira se tekst i otklanjaju nedoumice koje su postojale u primjeni kada je u pitanju pojam „kvalifikovano lice pravne struke“ na način da je dužnost i odgovornost nadzornog odbora da osigura prethodna mišljenja o usklađenosti akata javnog preduzeća sa zakonima, drugim propisima i ostalim aktima javnog preduzeća.

Obrazloženje za član 11.

Predloženom izmjenom člana 22. u cijelosti se mijenja tekst ovog člana kojim je uređeno pitanje obaveze uprave javnog preduzeća da koristeći se Međunarodnim računovodstvenim standardima u Bosni i Hercegovini, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor izradi i nadgleda realizaciju trogodišnjeg plana poslovanja za javno preduzeće.

Ujedno predloženo je da na plan poslovanja, prije upućivanja nadzornom odboru, odbor za reviziju daje svoje mišljenje, a nakon što javno preduzeće usvoji plan poslovanja, direktor javnog preduzeća plan će predložiti nadležnom federalnom ministarstvu, odnosno nadležnom kantonalm, gradskom ili općinskom organu uprave svako u okviru svoje nadležnosti.

Obrazloženje za član 12.

Predloženim izmjenama u članu 23. dodaje nova tačka i) koja se odnosi na sadržaj Plana poslovanja i to pregled tržišta i djelatnosti, strategiju preduzeća, rizike i mjere za njihovo ublažavanje, rukovođenje i organizaciju, marketinški plan, operativni plan, finansijski plan sa ciljnim finansijskim pokazateljima.

Ujedno predlaže se dopuna ovog člana sa novim stavom (2) kojim se daje nadležnost Vladi Federacije Bosne i Hercegovine za donošenje pravila za izradu i dostavu planova i izvještaja za javna preduzeća kojim će biti definisani subjekti izvještavanja, primatelji planova, način dostave i rokovi, vrste planskih dokumenata i njihova struktura, kao i eventualni dodatni planovi i slično.

Obrazloženje za član 13.

Predloženim dopunama u članu 24. precizira se da nakon što se usvoje srednjoročni i godišnji planovi poslovanja, organizacione jedinice javnog preduzeća izradit će interne operativne i finansijske planove, dok će nadležnost za koordinaciju i kontrolu procesa izrade tih planova biti utvrđena u statutu javnog preduzeća.

Obrazloženje za član 14.

Predložene izmjene u članu 25. je preciziranje pojmove u skladu sa nazivima u Međunarodnim računovodstvenim standardima – međunarodnim standardima revizije.

Obrazloženje za član 15.

Predložene izmjene u članu 26. odnose se na preciziranje uslova za članove odbora za reviziju prema kojima najmanje jedan član odbora za reviziju mora posjedovati certifikat ovlaštenog revizora i/ili certifikat internog revizora za javni sektor izdat od Federalnog ministarstva finansija i najmanje pet godina radnog iskustva.

Obrazloženje za član 16.

Predložene izmjene u članu 27. se odnose na brisanje odredbi koje se odnose na poziciju direktora odjela za internu reviziju, a dopunjaju sa odredbom koja propisuje način imenovanja rukovodioca odjela interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji i Pravilnikom o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, te da taj rukovodilac podnosi izvještaj odboru za reviziju.

Obrazloženje za član 17.

Predloženom izmjenom mijenja se član 28. radi usklađivanja nadležnosti odbora za reviziju sa Zakonom o računovodstvu i reviziji.

Obrazloženje za član 18.

Predloženom izmjenom mijenja se član 30. radi usklađivanja nadležnosti odjela za internu reviziju sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru Federacije Bosne i Hercegovine i podzakonskim i metodološkim aktima u oblasti interne revizije.

Obrazloženje za član 19.

Predloženom izmjenom u članu 32. vrši se usklađivanje nadležnosti odjela za internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru Federacije Bosne i Hercegovine i podzakonskim i metodološkim aktima u oblasti interne revizije.

Obrazloženje za član 20.

Predloženom izmjenom u članu 33. vrši se usklađivanje sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru Federacije Bosne i Hercegovine i podzakonskim i metodološkim aktima u oblasti interne revizije na način da je rukovodilac odjela za internu reviziju zaposlenik javnog preduzeća i ima obaveze propisane članom 14. Zakona o internoj reviziji, kao i da rukovodilac odjela interne revizije i interni revizori u odjelu interne revizije, pored općih uslova za prijem u radi odnos treba ispunjavati i posebne uslove propisane Pravilnikom o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u Federacije Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje za član 21.

Predloženom izmjenom u članu 34. vrši se ažuriranje dijela teksta koji se odnosi na objavu Zakona o javnim nabavkama u službenom glasilu.

Obrazloženje za član 22.

Predloženom izmjenom u članu 35. vrši se dopunjavanje nadležnosti uprave koja se odnosi na obavezu potpisivanja povelje interne revizije sa rukovodiocem odjela interne revizije u skladu sa propisima koji regulišu rad interne revizije.

Obrazloženje za član 23.

Predloženom izmjenom u članu 38. vrši se usklađivanje pojmove.

Obrazloženje za član 24.

Predloženom izmjenom u članu 42. vrši se dopunjavanje nadležnosti nadzornog odbora koje se odnose na ograničene aktivnosti na način da je potrebno pisano ovlaštenje nadzornog odbora i u slučaju zaključivanje ugovora o asignaciji.

Obrazloženje za član 25.

Predloženom izmjenom u članu 43. vrši se preciziranje mogućnosti podnošenja tužbe za pobijanje i poništenje odluke skupštine kod suda kod kojeg je javno preduzeće upisano u registar društava, da pored lica ovlaštenih drugima zakonima tužbu može podnijeti i nadležni regulatorni organ.

Obrazloženje za član 26.

Predloženom izmjenom u članu 47. vrši se ukladijanje sa Zakonom o prekršajima. Ujedno na prijedlog nevladinog sektora – Centra civilnih inicijativa predložena je prekršajna odgovornost za privredno društvo kao i odgovorno lice ukoliko se ne podnese izvještaj o radu i poslovanju javnog preduzeća u skladu sa odredbama člana 6. stav (2), odnosno da najmanje jednom godišnje podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, skupštini kantona ili gradskom odnosno općinskom vijeću, svako u okviru svoje nadležnosti, godišnji izvještaj o radu i poslovanju koji je bio razmatran na skupštini društva.

Obrazloženje za član 27.

Predloženom izmjenom u članu 48. vrši se ukladijanje sa Zakonom o prekršajima.

Obrazloženje za član 28.

Predloženom izmjenom u članu 49. vrši se preciziranje teksta.

Obrazloženje za član 29.

Predloženim članom uspostavlja se obaveza za javna preduzeća da svoju organizaciju i poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Obrazloženje za član 30.

Predloženim članom regulisan je način stupanja na snagu predloženih izmjena i dopuna dopuna Zakona.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno izdvojiti dodatna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.